

ยุทธศาสตร์การพัฒนากองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

STRATEGY TO DEVELOP PUBLIC RELATIONS OF THE REVOLVING LOAN FUND FOR FARMERS AND THE POOR IN MUEANG SAKON NAKHON DISTRICT, SAKON NAKHON PROVINCE

18

เพ็ญภา สอนสมนึก*

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทพ การุณย์สังวร**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร และ 2) สร้างยุทธศาสตร์การพัฒนากองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร การดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา โดยใช้การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง 2) การสร้างยุทธศาสตร์การพัฒนา โดยใช้ การประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม 3) การปรับปรุงยุทธศาสตร์การพัฒนา และ 4) การเผยแพร่ยุทธศาสตร์การพัฒนาพัฒนากองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร และกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวนรวมทั้งสิ้น 28 คน ประกอบด้วย เกษตรกรหรือผู้ยากจน จำนวน 25 คน ตัวแทนภาคราชการ จำนวน 3 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นเครื่องมือในการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง แบบบันทึกการสนทนา การประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Workshop) โดยการระดมสมอง (Brain Storming) การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และเขียนบรรยายเชิงพรรณนาแยกตามประเด็นที่กำหนดไว้ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร พบว่า ปัจจุบันมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน ผ่านสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ 3 ด้าน ได้แก่ สื่อบุคคล สื่อเฉพาะกิจ และสื่อกิจกรรม และจากการศึกษาสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ดังกล่าวข้างต้น พบว่ามีสภาพปัญหา ดังนี้ 1) ด้านสื่อบุคคล พบปัญหา คือ บุคลากรขาดความรู้ความสามารถในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์และจำนวนบุคลากรไม่เพียงพอต่อการประสานงานประชาสัมพันธ์ในปัจจุบัน 2) ด้านสื่อเฉพาะกิจ พบปัญหา คือ แผ่นพับและป้ายไวนิล มีรายละเอียดเนื้อหาหายาก มีภาษาเฉพาะ ยากต่อการเข้าใจ นอกจากนี้ยังพบว่าจำนวนแผ่นพับที่แจกจ่ายไม่เพียงพอต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของเกษตรกรและผู้ยากจน และ 3) ด้านสื่อกิจกรรม พบปัญหา คือ สื่อกิจกรรมไม่เพียงพอต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของเกษตรกรและผู้ยากจน สถานที่และช่วงเวลาในการประชาสัมพันธ์ไม่เหมาะสม

2. การสร้างยุทธศาสตร์การพัฒนากองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ประกอบด้วย 4 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ 1) ยุทธศาสตร์การพัฒนาประสิทธิภาพสื่อประชาสัมพันธ์ 2) ยุทธศาสตร์การพัฒนากองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน 3) ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถด้านการประชาสัมพันธ์ และ 4) ยุทธศาสตร์การพัฒนาความร่วมมือเครือข่ายทุกภาคส่วน ในการสนับสนุนการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน ส่วนการประเมินยุทธศาสตร์การพัฒนากองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร โดยรวมผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด

3. ผลการปรับปรุงยุทธศาสตร์การพัฒนากองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร พบว่า โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านข้อมูลยุทธศาสตร์ ด้านหลักการและเหตุผล และด้านตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์ ที่เหลือคือ ด้านโครงการหรือกิจกรรมและด้านเป้าหมายยุทธศาสตร์ อยู่ในระดับมาก

* นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

** กรรมการบริหารหลักสูตรสาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

4. การเผยแพร่ยุทธศาสตร์การพัฒนาการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร โดยการจัดทำเอกสารบทสรุปสำหรับผู้บริหารยุทธศาสตร์การพัฒนาการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร เสนอต่อผู้บริหารของสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสกลนคร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน

คำสำคัญ: ยุทธศาสตร์การพัฒนา, การประชาสัมพันธ์, กองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน

ABSTRACT

This study aimed: 1) to investigate the current state and problem of public relations of the revolving loan fund for farmers and the poor in Mueang Sakon Nakhon district, Sakon Nakhon province, and 2) to create a strategy to develop public relations of the revolving loan fund for farmers and the poor in Mueang Sakon Nakhon district, Sakon Nakhon province. The study process was divided into 4 steps: 1) studying the current state and problem by using semi -structured interview, 2) creating a development strategy by using a participatory workshop, 3) improving the development strategy, and 4) disseminating the strategy to develop public relations of the revolving loan fund for farmers and the poor in Mueang Sakon Nakhon district, Sakon Nakhon province. A sample of this study as selected by purposive sampling was 28 people comprising 25 farmers or the poor and 3 representatives of the government agencies. The instruments used in this qualitative study were a semi -structured interview guide and a note -taking form for conversation during the participatory workshop of brain -storming. Data analysis was done through content analysis and then written in description according to the determined issues. Statistics used were mean and standard deviation.

The findings were as follows:

1. The results of studying the current state and problem of public relations of the revolving loan fund for farmers and the poor in Mueang Sakon Nakhon district, Sakon Nakhon province found that a public relations exercise concerning the revolving loan fund for farmers and the poor was currently undertaken through the 3 aspects of public relations media, namely personal media, specialized media, and activity media. From the study of public relations media mentioned above, the problems were as follows: 1) Personal media. The problem found was that the staff lacked knowledge and ability of a public relations exercise and the number of them were not enough for the current public relations workload. 2) Specialized media. The problem found was that brochures and vinyl banners had difficult content details, and a specialized language was difficult to understand. It also found that the number of brochures distributed was insufficient for the information perception of farmers and the poor. 3) Activity media. The problem found was that activity media were insufficient for the information perception of farmers and the poor, and the location and time in public relations were not appropriate.

2. The creation of strategy to develop public relations of the revolving loan fund for farmers and the poor in Mueang Sakon Nakhon district, Sakon Nakhon province comprised 4 strategies : 1) strategy to develop efficiency of the public relations media, 2) strategy to develop public relations for creating knowledge and understanding of the revolving loan fund for farmers and the poor, 3) strategy to develop the staff to be knowledgeable and competent in public relations, and 4) strategy to develop cooperation in all sectors of the network for support of public relations of the revolving loan fund for farmers and the poor. The assessment of strategy to develop public relations of the revolving loan fund for farmers and the poor in Mueang Sakon Nakhon district, Sakon Nakhon province as a whole by experts showed its appropriateness at the highest level.

3. The result of improving the strategy to develop public relations on the revolving loan fund for farmers and the poor, Mueang Sakon Nakhon district, Sakon Nakhon province found that the overall strategy was at the highest level. As for its individual aspects, three of which were at the highest level as arranged by descending

order, namely title of strategy, rationale and strategic indicators, whereas the other two remaining aspects were at high level: project or activities, and targets of the strategy.

4. The dissemination of development strategy in public relations on the revolving loan fund for farmers and the poor, Mueang Sakon Nakhon district, Sakon Nakhon province was done through preparing documents on the conclusions for administrators of development strategy concerning the revolving loan fund for farmers and the poor, Mueang Sakon Nakhon district, Sakon Nakhon province, and then presented to the administrators of the Office of Sakon Nakhon Provincial Agriculture and Cooperatives and related organizations in all sectors.

Keywords: Development Strategy, Public Relations, Revolving Loan Fund for Farmers and the Poor

บทนำ

ประเทศไทย ประสบปัญหาความเดือดร้อนไม่เป็นธรรมในเรื่องเกี่ยวกับหนี้สิน ที่ดินทำกิน และการขาดแคลนเงินทุนในการประกอบอาชีพของเกษตรกรและผู้ยากจนมาเป็นเวลาช้านาน และเป็นปัญหาที่ยังไม่สามารถแก้ไขได้อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งเมื่อเกษตรกรและผู้ยากจนประสบปัญหาดังกล่าว จะหันไปกู้ยืมเงินจากสินเชื่อดอกเบี้ยสูง ทั่วทั้งที่เป็นสถาบันการเงินและไม่ใช่นิติบุคคล การเงิน ซึ่งเป็นการกู้ยืมหนี้ดอกเบี้ยสูง มีอัตราดอกเบี้ยสูง โดยเกษตรกรและผู้ยากจนส่วนมาก จะนำที่ดินที่มีอยู่ไปจำนองหรือขายฝาก หรือให้เจ้าหน้าที่ยึดถือไว้เป็นประกันตามสัญญากู้ยืม แต่หากเนื่องจากเกษตรกรและผู้ยากจนส่วนใหญ่ ขาดความรู้ในการทำนิติกรรมสัญญา ทำให้ถูกเอารัดเอาเปรียบจากการทำนิติกรรมสัญญานั้น ๆ รวมถึงการขาดเงินทุนประกอบอาชีพ ทำให้ไม่สามารถชำระหนี้ตามกำหนดได้ จนในที่สุดเกษตรกรและผู้ยากจน มักจะสูญเสียสิทธิหรือกรรมสิทธิ์ในที่ดินของตนให้แก่นายทุนหรือบุคคลอื่นไปซึ่งเป็นต้นเหตุของปัญหาต่าง ๆ ตามมา อาทิเช่น ปัญหาการย้ายถิ่นฐานเข้าไปทำงานในเมืองใหญ่ จนก่อให้เกิดปัญหาชุมชนแออัดหรือปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ ที่ดินสาธารณะประโยชน์ หรือพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ตลอดจนก่อให้เกิดปัญหาความยากจนซ้ำซากในประเทศไทย

ที่ผ่านมารัฐบาลได้ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าว จึงได้หาแนวทางทางแก้ไขปัญหาค่าความเดือดร้อนเหล่านี้ โดยรัฐบาลในสมัยของพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงได้ออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน พ.ศ. 2528 ขึ้น ซึ่งกำหนดให้มีคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งเพื่อให้มีอำนาจและหน้าที่รับผิดชอบในการกำหนดนโยบาย แผนงานและแนวทางในการช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน คือ “คณะกรรมการช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน” เรียกโดยย่อว่า กชก. พร้อมกับจัดตั้งเงินทุนหมุนเวียนช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน กองทุนหมุนเวียนเพื่อปลดปล่อยหนี้สินเดิมของเกษตรกรที่ยากจน และกองทุนหมุนเวียนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจนด้านหนี้สินและที่ดินขึ้น เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนหรือเครื่องมือที่จะช่วยเหลือให้เกษตรกรที่นำที่ดินไปจำนอง หรือขายฝาก หรือให้เจ้าหน้าที่ยึดถือไว้เป็นประกันตามสัญญากู้ยืมหรือขายให้กับเจ้าหน้าที่ สามารถชำระหนี้สินหรือไถ่ถอนที่ดินคืนมาเป็นกรรมสิทธิ์ของตนเองได้ต่อมาได้มีการรวมเงินทุนและกองทุนทั้ง 3 กองทุนเข้าด้วยกัน โดยมีชื่อใหม่ว่า “กองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน” มีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อการสงวนและรักษาที่ดินทำกินไว้ให้แก่เกษตรกรและผู้ยากจน โดยการให้กู้ยืมเงินเพื่อนำไปปลดปล่อยหนี้สินและไถ่ถอนที่ดินคืนจากเจ้าหน้าที่ (สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์, สำนักบริหารกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและรับเรื่องร้องเรียน, 2555, หน้า 33 - 34)

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด เป็นหน่วยงานภายใต้สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่มีอยู่ทุกจังหวัดทั่วประเทศ นอกจากจะมีภารกิจหลักในการศึกษา วิเคราะห์และจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดแล้วนั้น ยังมีภารกิจที่จะต้องให้บริการเกี่ยวกับการให้กู้ยืมเงินกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน ทั้งในด้านของการรับคำร้อง การพิจารณาอนุมัติเงินกู้แก่เกษตรกรและผู้ยากจน การช่วยเหลือให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษาหรือชี้แจง แก่ผู้ขอความช่วยเหลือที่เป็นเกษตรกรและผู้ยากจน ทางด้านกฎหมาย ให้ความเข้าใจและดำเนินการได้ถูกต้อง ช่วยระงับข้อพิพาทในเรื่องกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในที่ดินหรือข้อพิพาทอื่นที่มีอยู่หรือจะเกิดขึ้น เพื่อหาทางแก้ไขปรับปรุงมาตรการในการช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน นอกจากนี้ ยังมีภารกิจที่จะต้องปฏิบัติควบคู่ไปกับการให้บริการเกี่ยวกับการให้กู้ยืมเงินกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน คือ การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการให้กู้ยืมเงินกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน เพื่อสร้างการรับรู้ ข้อมูลข่าวสารแก่เกษตรกรและผู้ยากจนเพื่อให้การช่วยเหลือด้านหนี้สินและที่ดินสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพจากภารกิจดังกล่าวข้างต้น ทำให้เห็นว่าสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด เป็นหน่วยงานที่สามารถช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจนเกี่ยวกับหนี้สินและการไถ่ถอนที่ดินทำกินคืนให้กับเกษตรกรและผู้ยากจนได้ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด จึงจำเป็นต้องมี

ยุทธศาสตร์การพัฒนา การประชาสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพื่อเป็นการเผยแพร่หรือกระจายข่าวสารต่าง ๆ ให้เกษตรกร ผู้ยากจน ประชาชนทั่วไป และส่วนราชการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้รับทราบข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อการประชาสัมพันธ์ทุก ๆ ประเภท

จากการดำเนินงานที่ผ่านมา ผู้วิจัยในฐานะผู้รับผิดชอบงานเกี่ยวกับการให้บริการงานเกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน ซึ่งอยู่ภายใต้สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสกลนคร มีหน้าที่รับผิดชอบในการรับคำร้องขอกู้เงินกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน การช่วยเหลือให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษาหรือชี้แจงแก่ผู้ขอความช่วยเหลือที่เป็นเกษตรกรหรือผู้ยากจน ตลอดจนการออกหน่วยบริการเคลื่อนที่ เพื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน ซึ่งจากการสัมภาษณ์และสอบถามเกษตรกรและผู้ยากจน พบว่า ส่วนใหญ่ไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน จากสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสกลนคร และมีเกษตรกรและผู้ยากจน เพียงบางส่วนที่เคยได้ยินชื่อกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน แต่ไม่เข้าใจว่า มีหลักเกณฑ์หรือวัตถุประสงค์ในการช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน อย่างไร ซึ่งผลจากการไม่รับรู้ข้อมูลข่าวสารดังกล่าว ทำให้เกษตรกรและผู้ยากจน ที่ประสบปัญหานี้สิ้นและที่ดินทำกิน ไม่มีช่องทางในการขอรับการช่วยเหลือจากทางราชการ จนในที่สุดทำให้กรรมสิทธิ์ในที่ดินของตนเองต้องตกไปเป็นของนายทุนหรือเจ้าหนี้

ดังนั้น ผู้วิจัย จึงสนใจศึกษา เพื่อหายุทธศาสตร์ในการพัฒนาการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน เพื่อตอบสนองความต้องการในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของเกษตรกรและผู้ยากจน ตลอดจนสามารถนำ ยุทธศาสตร์ในการพัฒนาการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน ที่ได้จากการศึกษา ในครั้งนี้ นำไปใช้ประโยชน์หรือปรับใช้ในการพัฒนาการประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานอื่น ๆ ต่อไป

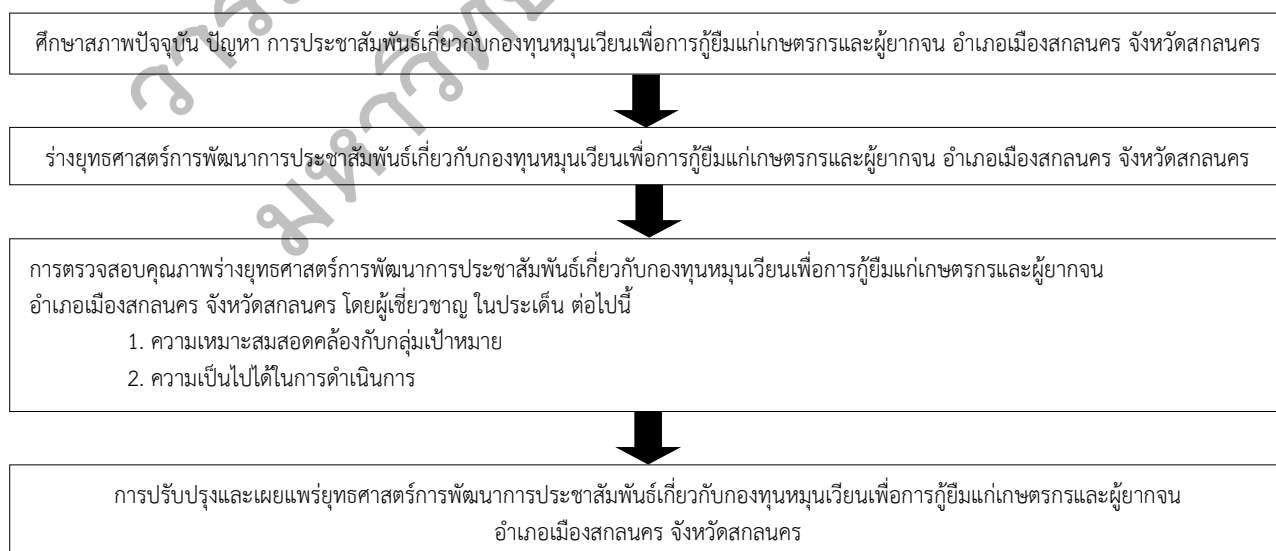
ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ยุทธศาสตร์การพัฒนาการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร
2. เพื่อสร้างยุทธศาสตร์การพัฒนาการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ยุทธศาสตร์การพัฒนาการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบความคิดของการวิจัยดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่องยุทธศาสตร์การพัฒนาระชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน อำเภอมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ขั้นที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและ ผู้ยากจน อำเภอมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

ขั้นที่ 2 การสร้างยุทธศาสตร์การพัฒนาระชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและ ผู้ยากจน อำเภอมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

ขั้นที่ 3 การปรับปรุงยุทธศาสตร์การพัฒนาระชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและ ผู้ยากจน อำเภอมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

ขั้นที่ 4 การเผยแพร่ยุทธศาสตร์การพัฒนาระชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและ ผู้ยากจน อำเภอมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

แหล่งข้อมูลหรือผู้ให้ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดแหล่งข้อมูลหรือผู้ให้ข้อมูล ดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและ ผู้ยากจน อำเภอมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ใช้แหล่งข้อมูล 2 ประเภท คือ 1) จากเอกสาร ตำรา หนังสือ และรายงานการงานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง และ 2) จากแบบสัมภาษณ์สภาพปัญหา การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและ ผู้ยากจนโดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาเกี่ยวกับศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียนเพื่อ การกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน อำเภอมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ได้แก่ 1) เกษตรกรและผู้ยากจนที่เคยใช้บริการกองทุน หมุนเวียนฯ จำนวน 20 คน 2) เกษตรกรและผู้ยากจนที่ไม่เคยใช้บริการกองทุนหมุนเวียนฯ จำนวน 5 คน 3) ตัวแทนภาคราชการ จำนวน 3 คน ได้แก่ 1) หัวหน้ากลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด 2) ผู้แทน จ.ก.ส จังหวัดสกลนคร และ 3) เกษตรอำเภอมืองสกลนคร รวมกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 28 คน

2. การสร้างยุทธศาสตร์การพัฒนาใช้แหล่งข้อมูล 2 ประเภท ได้แก่ 1) จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎี เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับการสร้างยุทธศาสตร์การพัฒนาระชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและ ผู้ยากจน และ 2) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ให้ข้อมูลหลักและเป็น ผู้เข้าร่วมกิจกรรมตามประเด็นของการศึกษา โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) รวมกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา ครั้งนี้ จำนวน 28 คน ประกอบด้วย 1) เกษตรกรหรือผู้ยากจนที่เคยใช้บริการกองทุนหมุนเวียนฯ จำนวน 20 คน 2) เกษตรกรหรือ ผู้ยากจนที่ไม่เคยใช้บริการกองทุนหมุนเวียนฯ จำนวน 5 คน และ 3) ตัวแทนภาคราชการ จำนวน 3 คน ได้แก่ 1) หัวหน้ากลุ่ม ช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด 2) ผู้แทน จ.ก.ส จังหวัดสกลนคร และ 3) เกษตรอำเภอมืองสกลนคร

3. การปรับปรุงยุทธศาสตร์การพัฒนา แหล่งข้อมูลหรือกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก ผู้วิจัยกำหนดผู้เชี่ยวชาญร่วมตรวจสอบ และปรับปรุงร่างยุทธศาสตร์การพัฒนาระชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน อำเภอมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร จำนวน 5 คน

4. การเผยแพร่ยุทธศาสตร์การพัฒนาระชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและ ผู้ยากจน อำเภอมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ในขั้นตอนนี้ผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ ผู้วิจัย โดยดำเนินการเผยแพร่ยุทธศาสตร์ การพัฒนาระชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน อำเภอมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

การวิจัยเรื่องยุทธศาสตร์การพัฒนาระชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน อำเภอมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร มีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่ เกษตรกรและผู้ยากจน อำเภอมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร กลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้ให้ข้อมูลหลัก มีจำนวนทั้งสิ้น 28 คน โดยใช้ วิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างยุทธศาสตร์การพัฒนาระชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกร และ ผู้ยากจน อำเภอมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ การประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Workshop) โดยการระดมสมอง (Brain Storming)

ขั้นตอนที่ 3 การปรับปรุงยุทธศาสตร์การพัฒนาระชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยกำหนดผู้เชี่ยวชาญ ร่วมตรวจสอบ และปรับปรุงร่างยุทธศาสตร์การพัฒนาระชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินยุทธศาสตร์การพัฒนาระชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร โดยใช้สถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 4 การเผยแพร่ยุทธศาสตร์การพัฒนาระชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร เพื่อให้เป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาระชาสัมพันธ์ที่มีความสมบูรณ์ ผู้วิจัยดำเนินการจัดทำบทสรุป ยุทธศาสตร์การพัฒนาระชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร สำหรับผู้บริหารเพื่อเผยแพร่ให้แก่หน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนนำไปใช้ประโยชน์ ต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยดำเนินการลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยการสัมภาษณ์ตามประเด็นคำถามและเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์โดยสัมภาษณ์เชิงลึก (In -depth Interview) จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) โดยใช้วิธีเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling)
2. การประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Workshop) โดยการระดมสมอง (Brain Storming)
3. ผู้วิจัยรวบรวมประมวลข้อมูลซึ่งได้จากการประชุมเชิงปฏิบัติการ ร่างยุทธศาสตร์การพัฒนาระชาสัมพันธ์มาประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน นำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพื่อจัดพิมพ์เอกสารสำหรับการเผยแพร่ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์เชิงลึก แล้วจัดบันทึกสรุปเป็นข้อความเชิงบรรยายหรือพรรณนา
2. สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยโดยแยกเป็น 4 ส่วน คือ 1) ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร 2) ผลการสร้างยุทธศาสตร์การพัฒนาระชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร 3) ผลการปรับปรุงยุทธศาสตร์การพัฒนาระชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร และ 4) การเผยแพร่ยุทธศาสตร์การพัฒนาระชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยแยกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1.1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร จากการศึกษาพบว่ามีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์จำนวน 3 ด้าน ดังนี้

1.1.1 สื่อบุคคล ได้แก่ ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ ของสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสกลนคร ในการเป็นผู้ให้ข้อมูลทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน ให้กับเกษตรกรและผู้ยากจน ที่สนใจมาติดต่อสอบถามข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ หรือเป็นวิทยากรบรรยายเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจแก่เกษตรกรและผู้ยากจน ในการจัดประชุมเชิงวิชาการต่าง ๆ

1.1.2 สื่อเฉพาะกิจ ได้แก่ แผ่นพับประชาสัมพันธ์ เพื่อแจกจ่ายให้กับเกษตรกรและผู้ยากจน หรือประชาชนทั่วไป แผ่นป้ายไวนิล จะติดตั้งทุกครั้งที่มีการประชุมประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน เพื่อประชาสัมพันธ์ระยะเบียบหลักเกณฑ์ในการยื่นคำร้องขอกู้เงินจากกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน

1.1.3 สื่อกิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมที่ดำเนินการร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ อย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกเดือน โดยเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อให้บริการประชาชนทั้งการให้คำปรึกษา แนะนำ และรับคำร้องในการขอกู้ยืมเงินจากกองทุนหมุนเวียนเพื่อ

การกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน ภายใต้โครงการออกหน่วยบริการตามโครงการจังหวัดเคลื่อนที่ “หน่วยบำบัดทุกข์ บำรุงสุข สร้างรอยยิ้มให้ประชาชน” ในพื้นที่จังหวัดสกลนคร

1.2 ผลการศึกษาสภาพปัญหา การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ผู้วิจัยลงพื้นที่เป้าหมายเพื่อศึกษาสภาพปัญหาการดำเนินงานการประชาสัมพันธ์การให้กู้ยืมเงินจากกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน และเป็นปัญหาที่ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) เสนอปัญหาเพื่อนำไปสู่การแก้ไขและการพัฒนาการประชาสัมพันธ์ ดังนี้

1.2.1 สื่อบุคคล จากการศึกษาพบว่า บุคลากรขาดความรู้ความสามารถในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ ไม่มีการแต่งตั้งคณะทำงานในการประชาสัมพันธ์อย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม จำนวนบุคลากรไม่เพียงพอต่อการระงับงานในการประชาสัมพันธ์ในปัจจุบัน และขาดการมีส่วนร่วมกับหน่วยงานภายนอก

1.2.2 สื่อเฉพาะกิจ จากการศึกษาพบว่า แผ่นพับและป้ายไวนิล มีรายละเอียดเนื้อหาภาษาเฉพาะ ยากต่อการเข้าใจ นอกจากนี้ยังพบว่าแผ่นพับที่แจกจ่ายไม่เพียงพอต่อการรับรู้ของเกษตรกร

1.2.3 สื่อกิจกรรม จากการศึกษาพบว่า สื่อกิจกรรมไม่เพียงพอต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารสื่อกิจกรรม ไม่มีความหลากหลาย สถานที่และช่วงเวลาในการประชาสัมพันธ์ไม่เหมาะสม อีกทั้งการประชาสัมพันธ์ไม่มีความต่อเนื่อง ระยะเวลาหรือความถี่ในการประชาสัมพันธ์น้อยเกินไป

จากการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงานด้านการประชาสัมพันธ์กองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ สรุปประเด็นปัญหาเพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหา ประกอบด้วย 3 ด้าน ดังนี้

1) ด้านบุคลากรเพื่อการประชาสัมพันธ์ พบว่า บุคลากรขาดความรู้ความสามารถในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ จำนวนบุคลากรไม่เพียงพอต่อการระงับงานในการประชาสัมพันธ์ในปัจจุบัน และขาดการมีส่วนร่วมกับหน่วยงานภายนอก

2) ด้านผู้รับสารเพื่อการประชาสัมพันธ์ พบว่า เกษตรกรและผู้ยากจน อ่านหรือฟังข้อมูลข่าวสารแล้ว ไม่เข้าใจหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขของกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน นอกจากนี้ยังพบว่าเกษตรกรและผู้ยากจน มีทัศนคติไม่ดีต่อข้อมูลข่าวสาร โดยส่วนใหญ่คิดว่าการกู้ยืมเงินจากหน่วยงานภาครัฐเป็นเรื่องยุ่งยาก ส่งผลให้เกษตรกรหรือผู้ยากจนโดยส่วนใหญ่ไม่ทราบข้อมูลข่าวสารของกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน

3) ด้านสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ จากผลการศึกษา พบว่า งานประชาสัมพันธ์ยังขาดการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อต่าง ๆ อย่างทั่วถึง และมีประสิทธิภาพ อาจเนื่องจากงานประชาสัมพันธ์ขาดงบประมาณในการจัดทำสื่อเผยแพร่ จึงส่งผลให้การรับรู้ข่าวสารไม่ทั่วถึง เมื่อมีกิจกรรมในการให้บริการเกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน จึงมีจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรมน้อย ทำให้การดำเนินงานประชาสัมพันธ์ด้านการสื่อสารไม่มีประสิทธิภาพ

1.3 ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร โดยเป็นการรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ในการเสนอความต้องการในการแก้ไขปัญหาการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน เพื่อสนองตอบความต้องการของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ อันจะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาและการพัฒนาการประชาสัมพันธ์ ดังนี้

1.3.1 แนวทางการพัฒนาด้านบุคลากรเพื่อการประชาสัมพันธ์ ควรมีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถด้านการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง และกำหนดอัตรากำลังของบุคลากรด้านการประชาสัมพันธ์เพิ่ม โดยกำหนดคุณวุฒิและประสบการณ์เฉพาะด้านการประชาสัมพันธ์ และควรเชื่อมโยงเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก

1.3.2 แนวทางการพัฒนาด้านผู้รับสารเพื่อการประชาสัมพันธ์ ควรสร้างการรับรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน ให้กับเกษตรกร ผู้ยากจน และประชาชนทั่วไป

1.3.3 แนวทางการพัฒนาด้านสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ ควรใช้สื่อให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย โดยพิจารณาจากสภาพแวดล้อม ศักยภาพของผู้รับสารสื่อประชาสัมพันธ์เนื้อหาอย่างเดียวกัน ควรนำเสนอให้หลากหลายวิธี โดยเลือกวิธีที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของเกษตรกรและผู้ยากจน พัฒนาและสร้างช่องทางให้มีความหลากหลาย พร้อมทั้งสามารถใช้สื่อประชาสัมพันธ์ได้อย่างทั่วถึง จัดทำรายละเอียดเนื้อหาสื่อประชาสัมพันธ์ให้สามารถเข้าใจง่าย และควรเพิ่มเติมงบประมาณด้านการประชาสัมพันธ์ให้เพียงพอแก่การปฏิบัติงาน

2. ผลการสร้างยุทธศาสตร์การพัฒนา จากสภาพปัจจุบัน ปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลโดยการจัดประชุมปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Workshop) เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนา ประกอบด้วย 4 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ยุทธศาสตร์การพัฒนาประสิทธิภาพสื่อเพื่อประชาสัมพันธ์ มีเป้าประสงค์ คือ เพิ่มช่องทางการสื่อสารให้สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย โดยกำหนดกลยุทธ์เพื่อการพัฒนา คือ กลยุทธ์การพัฒนาช่องทางการสื่อสารเพื่อการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและ ผู้ยากจน และกำหนดโครงการ/กิจกรรมเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ ได้แก่ โครงการพัฒนาสื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ยุทธศาสตร์การพัฒนาการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้าง ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน มีเป้าประสงค์ คือ เกษตรกรและผู้ยากจน รับรู้ เข้าใจ ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน โดยกำหนดกลยุทธ์เพื่อการพัฒนา คือ กลยุทธ์การพัฒนากระบวนการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจแก่เกษตรกรและผู้ยากจน และกำหนดโครงการ/กิจกรรม เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ คือ 1) โครงการจัดทำคู่มือเกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน 2) โครงการจัดตั้งศูนย์ดำรงธรรมบริการข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพให้มีความรู้ความสามารถด้านการประชาสัมพันธ์ มีเป้าประสงค์ คือ เพิ่มทักษะ ความรู้ ความสามารถ ด้านการประชาสัมพันธ์แก่บุคลากร โดยกำหนดกลยุทธ์เพื่อการพัฒนา คือ กลยุทธ์การพัฒนากระบวนการในการเพิ่มทักษะ ความรู้ ความสามารถ ด้านการประชาสัมพันธ์แก่บุคลากร และกำหนดโครงการ/กิจกรรม เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ ได้แก่ โครงการฝึกอบรม สัมมนา เพื่อเพิ่มทักษะ ความรู้ ความสามารถ ด้านการประชาสัมพันธ์แก่บุคลากร

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ยุทธศาสตร์การพัฒนาความร่วมมือเครือข่ายทุกภาคส่วน ในการสนับสนุนการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน มีเป้าประสงค์ คือ เพิ่มเครือข่ายความร่วมมือด้านการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน โดยกำหนดกลยุทธ์เพื่อการพัฒนา คือ กลยุทธ์การส่งเสริมความร่วมมือกับเครือข่ายทุกภาคส่วนด้านการประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน และกำหนดโครงการ/กิจกรรม เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ ดังนี้ โครงการพัฒนาและเชื่อมโยงเครือข่ายการดำเนินงานด้านการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน

3. ผลการปรับปรุงยุทธศาสตร์การพัฒนาการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร พบว่า โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด รายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านข้อมูลยุทธศาสตร์ ด้านหลักการและเหตุผล และด้านตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์ ที่เหลือคือด้านโครงการหรือกิจกรรมและด้านเป้าหมายยุทธศาสตร์ อยู่ในระดับมาก

4. การเผยแพร่ยุทธศาสตร์การพัฒนาการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร โดยการจัดทำเอกสารบทสรุปสำหรับผู้บริหารยุทธศาสตร์การพัฒนาการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร เสนอต่อผู้บริหารสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสกลนคร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องยุทธศาสตร์การพัฒนาการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ในครั้งนี้มีประเด็นข้อค้นพบที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

ประเด็นที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร จากการศึกษาพบว่าการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างการรับรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน ให้กับเกษตรกรและผู้ยากจน ผ่านสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ สื่อบุคคล สื่อเฉพาะกิจ และสื่อกิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จอย ทองหล่อสี (2551 : วารสารการประชาสัมพันธ์และการโฆษณา หน้า 104 ได้ศึกษาเรื่อง กลยุทธ์การประชาสัมพันธ์ การรับรู้ข่าวสาร และภาพลักษณ์ของคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยเป็นการศึกษาการรับรู้ข่าวสารประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ของประชาชนทั่ว ๆ ไปในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งจากผลการวิจัยพบว่า การใช้สื่อประชาสัมพันธ์ของคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นั้น ขึ้นอยู่กับการพิจารณาเป้าหมายของกิจกรรมที่จัดขึ้นเป็นหลัก ซึ่งโดยส่วนใหญ่จะใช้สื่อภายในองค์กรที่เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเฉพาะกิจ และสื่อบุคคลในการนำเสนอข่าวสารการประชาสัมพันธ์ หลากหลายประเภทร่วมกัน โดยสื่อประชาสัมพันธ์ที่คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ใช้มีดังนี้ 1) สื่อมวลชน 2) สื่อบุคคล 3) สื่อเฉพาะกิจ 4) สื่ออินเทอร์เน็ต และ 5) สื่อกิจกรรม

ประเด็นที่ 2 การศึกษาสภาพปัญหาการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร โดยพบว่าสภาพการดำเนินงานประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจนนั้นมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับสภาพปัญหาในการดำเนินงานด้านการประชาสัมพันธ์ ได้แก่ 1) การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อบุคคล พบปัญหา คือ บุคลากรขาดความรู้ความสามารถในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์จำนวนบุคลากรไม่เพียงพอต่อการดำเนินงานในการประชาสัมพันธ์ในปัจจุบัน และขาดการมีส่วนร่วมกับหน่วยงานภายนอก 2) การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อเฉพาะกิจ พบปัญหา คือ แผ่นพับและป้ายไวนิล มีรายละเอียดเนื้อหาหายาก มีภาษาเฉพาะ ยากต่อการเข้าใจ นอกจากนี้ยังพบว่าแผ่นพับที่แจกจ่ายไม่เพียงพอต่อการรับรู้ของเกษตรกร และ 3) การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อกิจกรรม พบปัญหา คือ สื่อกิจกรรมไม่เพียงพอต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารอันเนื่องมาจากสื่อกิจกรรมไม่มีความหลากหลาย สถานที่และช่วงเวลาในการประชาสัมพันธ์ไม่เหมาะสม อีกทั้งการประชาสัมพันธ์ไม่มีความต่อเนื่อง ระยะเวลาหรือความถี่ในการประชาสัมพันธ์น้อยเกินไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยนันทพร อติเรกโชติกุล (2558, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การรับรู้และความต้องการข่าวสารประชาสัมพันธ์: กรณีศึกษา อบต.มะเกลือใหม่ ต.มะเกลือใหม่ อ.สูงเนิน จ. นครราชสีมา ที่พบว่าปัญหาในการเผยแพร่ข่าวสารการประชาสัมพันธ์ ส่วนใหญ่พบปัญหาความทั่วถึงของข่าวสารและความเพียงพอของจุดให้บริการข่าวสาร นอกจากนี้ยังพบว่าสภาพการดำเนินงานการประชาสัมพันธ์ของ อบต.มะเกลือใหม่ ยังขาดการวางแผนด้านการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ เจ้าหน้าที่ยังขาดความเข้าใจด้านการประชาสัมพันธ์และทักษะด้านการสื่อสาร สื่อประชาสัมพันธ์ยังไม่ครอบคลุมพื้นที่ และขาดการประเมินผล และยังสอดคล้องกับการวิจัยของ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อารีย์ สุวรรณศิริ (2556 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง กลยุทธ์การพัฒนาการประชาสัมพันธ์เทศบาลตำบลพะตง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ปัญหา อุปสรรค การรับรู้ข่าวสารของประชาชน และกลยุทธ์การพัฒนาการประชาสัมพันธ์ของเทศบาลตำบลพะตง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ผลการศึกษา พบว่าระบบการประชาสัมพันธ์ของเทศบาลตำบลพะตงมีข้อบกพร่อง ได้แก่ การเผยแพร่ข่าวสารล่าช้าและไม่สอดคล้องกับรายละเอียดกิจกรรมที่จัดขึ้น เทศบาลไม่มีการกำหนดนโยบายหรือวางแผนการประชาสัมพันธ์ กิจกรรม งบประมาณและบุคลากรด้านการประชาสัมพันธ์ไม่เพียงพอในการบริหารงาน ข้อมูลข่าวสารที่เผยแพร่ไปบางส่วนไม่ตรงกับความต้องการของประชาชน สื่อต่าง ๆ ที่เทศบาลนำมาใช้ในการประชาสัมพันธ์ไม่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สำหรับการพัฒนา กลยุทธ์การประชาสัมพันธ์เทศบาลตำบล พะตง มีแนวทางในการพัฒนาดังนี้ 1) ด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน ในการปฏิบัติงานควร มีการวางแผนก่อนการดำเนินการ และจัดลำดับความสำคัญ 2) การพัฒนาการบริหารจัดการข้อมูลข่าวสาร การให้ข้อมูลข่าวสารใน กิจกรรมต่าง ๆ ต้องมีความแม่นยำถูกต้องและเป็นไปตามโครงการที่ได้แจ้งไว้ 3) ด้านบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน ควรเพิ่มบุคลากร หรือสร้าง เครือข่ายเพิ่ม เช่น ให้ผู้บริหาร หรือชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลข่าวสาร 4) การใช้สื่อเพื่อให้เข้าถึงประชาชน เทศบาลควร ปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น 5) ด้านงบประมาณ ควรเพิ่มเติมงบประมาณด้านการประชาสัมพันธ์ให้เพียงพอ แก่การปฏิบัติงาน

ประเด็นที่ 3 แนวทางการพัฒนาการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร พบว่ามีแนวทางการพัฒนา 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านบุคลากรเพื่อการประชาสัมพันธ์ ควรมีการ พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถด้านการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง และกำหนดอัตรากำลังของบุคลากรด้านการ ประชาสัมพันธ์เพิ่ม โดยกำหนดคุณสมบัติและประสบการณ์เฉพาะด้านการประชาสัมพันธ์ และควรเชื่อมโยงเครือข่ายความร่วมมือกับ หน่วยงานภายนอก 2) ด้านผู้รับสารเพื่อการประชาสัมพันธ์ ควรสร้างการรับรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่ เกษตรกรและผู้ยากจน ให้กับเกษตรกร ผู้ยากจน และประชาชนทั่วไป และ 3) ด้านสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ ควรใช้สื่อที่เหมาะสม กับกลุ่มเป้าหมาย โดยพิจารณาจากสภาพแวดล้อม ศักยภาพของผู้รับสารสื่อประชาสัมพันธ์เนื้อหาอย่างเดียวกัน ควรนำเสนอ ให้หลากหลายวิธี โดยเลือกวิธีที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของเกษตรกรและผู้ยากจน พัฒนาและสร้างช่องทางให้มีความหลากหลาย พร้อมทั้งสามารถใช้สื่อประชาสัมพันธ์ได้อย่างทั่วถึง จัดทำรายละเอียดเนื้อหาสื่อประชาสัมพันธ์ให้สามารถเข้าใจง่าย และควรเพิ่มเติม งบประมาณด้านการประชาสัมพันธ์ให้เพียงพอแก่การปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อลิสา มะแซ้ง (2557, บทคัดย่อ) ผลการวิจัยพบว่าสภาพการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ มีแนวทางการพัฒนางานประชาสัมพันธ์ ของมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ มีดังนี้ 1.ด้านการวางแผน จะต้องใช้กระบวนการการมีส่วนร่วม ในกระบวนการคิดการ วางแผนงาน การปฏิบัติงานกับบุคลากร นักศึกษาและหน่วยงานภายนอก 2. ด้านการสื่อสารเพื่อการประชาสัมพันธ์ การจัดกิจกรรม สร้างเครือข่ายความเชื่อมโยงความสัมพันธ์ที่ระหว่างงานประชาสัมพันธ์กับบุคลากรนักศึกษาและหน่วยงานภายนอก 3. ด้านบุคลากร พัฒนาและสนับสนุนโดยการจัดอบรมให้ความรู้ สร้างความเข้าใจในด้านการประชาสัมพันธ์และ 4.ด้านการประเมินผล ใช้หลักการ ประเมินผลอย่างต่อเนื่องการวัดและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพจะให้ข้อมูลที่ถูกต้องเที่ยงตรง สำหรับการตัดสินใจเกี่ยวกับ ปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพเป็นข้อมูลย้อนกลับที่จะช่วยติดตามกำกับ ดูแล ความก้าวหน้าของการปฏิบัติกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศศิวิมล รักดี (2555, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนางาน

ประชาสัมพันธ์เทศบาลเมืองบางมูลนาก อำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร ซึ่งผลการวิจัยพบแนวทางการงานประชาสัมพันธ์ ประกอบด้วย ด้านสื่อประชาสัมพันธ์ควรปรับปรุงการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร โดยผ่านช่องทางเสียงไร้สาย แผ่นพับ ด้านงบประมาณ ควรมีการสนับสนุนงบประมาณในการติดตั้งระบบไอทีต่าง ๆ ในชุมชนและประชุมติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ด้านการวางแผน ควรมีการประชาสัมพันธ์ร่วมกันกับหน่วยงานภายในและภายนอก ด้านการประสานงานควรประสานความร่วมมือกับหน่วยงานหลาย ๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อประโยชน์ในการกำหนดนโยบาย ด้านบุคลากร ควรสร้างความสามัคคีให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของบุคลากรเพื่อพัฒนาองค์กรสู่ความเป็นเลิศ

ประเด็นที่ 4 ผลการสร้างยุทธศาสตร์การพัฒนาการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์กองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน โดยผู้วิจัยและกลุ่มเป้าหมาย ได้ร่วมกันประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เพื่อกำหนดแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา ซึ่งจะเน้นเป็นแนวทางในการพัฒนางานประชาสัมพันธ์กองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจนได้เป็นอย่างดี ซึ่งประกอบด้วยยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา ดังนี้ 1) ยุทธศาสตร์การพัฒนาประสิทธิภาพสื่อประชาสัมพันธ์ 2) ยุทธศาสตร์การพัฒนาการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน 3) ยุทธศาสตร์การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถด้านการประชาสัมพันธ์ และ 4) ยุทธศาสตร์การพัฒนาความร่วมมือเครือข่ายทุกภาคส่วน ในการสนับสนุนการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติกันต์ ศรีวิชัย (2551, บทคัดย่อ) ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนากลยุทธ์ในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ของสำนักงานเกษตรจังหวัดกำแพงเพชร ได้กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ วัตถุประสงค์ และกลยุทธ์ในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ของสำนักงานเกษตรจังหวัดกำแพงเพชร โดยกลยุทธ์ที่สำคัญได้แก่ 1) จัดตั้งประชาสัมพันธ์และข้อมูลการเกษตรที่ทันสมัย 2) จัดทำแผนประชาสัมพันธ์ในงานส่งเสริมแบบบูรณาการของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่เพื่อพัฒนาอาชีพการเกษตร 3) สร้างเครือข่ายการประสานการประชาสัมพันธ์ และ 4) พัฒนาความรู้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรทุกระดับในเรื่องการประเมินงานประชาสัมพันธ์ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของยุวรีย์ โนนบุศรี (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาการประชาสัมพันธ์เพื่อนำผลงานวิจัยเผยแพร่สู่ประชาชน ของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ผลการศึกษาผลแนวทางการพัฒนาสื่อประชาสัมพันธ์ พบว่า แนวทางการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ผลงานวิจัยผ่านสื่อชนิดต่าง ๆ มีดังนี้ การออกหน่วยประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่มีระยะเวลาที่เหมาะสมคือเดือนละครึ่ง สถานที่ที่เหมาะสมคือสถานีนานามัยประจำตำบล ความรู้ที่ต้องการคือ วิทยาการใหม่ ๆ เกี่ยวกับโรคและสุขภาพ ภาษาที่ใช้ควรใช้ทั้งภาษาไทยกลางและภาษาท้องถิ่น ส่วนการจัดรายการวิทยุควรใช้ระยะเวลาที่เหมาะสมคือ ทุกวัน สถานที่ที่เหมาะสมในการประชาสัมพันธ์ คือ ศาลาประชาคมประจำหมู่บ้าน ความรู้ที่ต้องการทราบคือ ด้านอาหารการกิน ภาษาที่ใช้ควรใช้ทั้งภาษาไทยกลางและภาษาท้องถิ่น ขณะที่สื่อวีดิทัศน์ควรมีระยะเวลาในการประชาสัมพันธ์คือ เดือนละครึ่ง และ 3 เดือนต่อครั้ง สถานที่ที่เหมาะสมในการรับสื่อประชาสัมพันธ์ คือ ที่ทำการอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน และสถานีนานามัยประจำตำบล ความรู้ที่ต้องการทราบ คือ ด้านการออกกำลังกายภาษาที่ควรใช้คือภาษาไทยกลาง ส่วนหอกระจายข่าวและรายการวิทยุชุมชนควรมีการประชาสัมพันธ์ทุกวัน สถานที่ที่เหมาะสมในการประชาสัมพันธ์ คือ ศาลาประชาคมประจำหมู่บ้าน ความรู้ที่ต้องการทราบคือด้านการป้องกันโรค ภาษาที่ควรใช้มีทั้งภาษาไทยกลางและภาษาท้องถิ่นส่วนสื่อโปสเตอร์มีระยะเวลาที่เหมาะสมในการประชาสัมพันธ์ คือ 3 เดือนต่อครั้ง สถานที่ที่เหมาะสมในการประชาสัมพันธ์ คือ สถานีนานามัยประจำตำบล ความรู้ที่ต้องการคือด้านการป้องกันโรค สำหรับจดหมายข่าวและแผ่นพับมีระยะเวลาที่เหมาะสมในการประชาสัมพันธ์ คือ เดือนละครึ่ง โดยส่งตรงถึงบ้าน ความรู้ที่ต้องการ คือด้านการรักษาโรค ขณะที่สื่อโทรทัศน์ควรมีการประชาสัมพันธ์ทุกวัน สถานที่ที่เหมาะสมในการรับสื่อประชาสัมพันธ์คือที่ทำการอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านและที่บ้าน ความรู้ที่ต้องการทราบคือด้านการป้องกันโรค ภาษาที่ใช้ควรเป็นภาษาไทยกลาง ส่วนโทรทัศน์ท้องถิ่น ควรมีการประชาสัมพันธ์ทุกวัน สถานที่ที่เหมาะสมในการประชาสัมพันธ์คือ องค์การบริหารส่วนตำบล ความรู้ที่ต้องการทราบคือด้านอาหาร การกินและด้านการป้องกันโรค ภาษาที่ใช้ควรใช้ทั้งภาษาไทยกลางและภาษาท้องถิ่นผสมกัน ขณะที่สื่อหนังสือพิมพ์มีระยะเวลาประชาสัมพันธ์ที่เหมาะสมคือทุกวัน สถานที่ที่เหมาะสมในการประชาสัมพันธ์คือ ศาลาประชาคมประจำหมู่บ้าน ความรู้ที่ต้องการทราบคือด้านการรักษาโรคและด้านสุดท้ายคือผู้นำชุมชนมีระยะเวลาที่เหมาะสมในการประชาสัมพันธ์ คือ ทุกวัน สถานที่

ดังนั้น การพัฒนาการประชาสัมพันธ์กองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน อำเภอสกลนคร จังหวัดสกลนคร โดยใช้การประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม การระดมความคิดเห็นเพื่อการพัฒนาการประชาสัมพันธ์ ทำให้เกษตรกรและผู้ยากจน ได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารของกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน เพื่อเข้ารับการช่วยเหลือจากทางราชการได้รวดเร็วมากยิ่งขึ้น รวมถึงเกษตรกรและผู้ยากจน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการขอเงินจากกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน หรือสามารถแนะนำเกษตรกรและผู้ยากจน ที่มีปัญหาเกี่ยวกับหนี้สินและที่ดินเพื่อบรรเทาทุกข์แก่เกษตรกรและผู้ยากจนต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำงานวิจัยไปใช้

การศึกษา เรื่อง ยุทธศาสตร์การพัฒนาการประชาสัมพันธ์กองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ผู้วิจัยได้พบข้อที่ควรปรับปรุงแก้ไข หรือนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ ดังนี้

1.1 ควรมีการจัดสรรงบประมาณและอัตราค่าจ้างเพื่อสนับสนุนงานเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์กองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจนทุกด้าน ให้เพียงพอต่อภาระงานในปัจจุบัน

1.2 ควรพัฒนาและปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการประชาสัมพันธ์กองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจนทุกด้าน ให้มีความทันสมัย อย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 มีการศึกษาการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน ในจังหวัดอื่น ๆ ด้วย

2.2 ควรมีการวิจัย ในด้านความพึงพอใจของผู้ใช้บริการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการประชาสัมพันธ์กองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน เพื่อนำผลการวิจัยดังกล่าวไปวางแผนปรับปรุงยุทธศาสตร์ในการพัฒนาการประชาสัมพันธ์ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- สำนักบริหารกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและรับเรื่องร้องเรียน, สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (2555). *ระเบียบและคู่มือในการปฏิบัติงานให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย (จำกัด).
- กิตติกันต์ ศรีวิชัย. (2551). *การพัฒนากลยุทธ์การดำเนินงานประชาสัมพันธ์ของสำนักงานเกษตรจังหวัดกำแพงเพชร*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กำแพงเพชร: มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- จอย ทองล้อมสี. (2550). *กลยุทธ์การประชาสัมพันธ์ การรับรู้ข่าวสาร และภาพลักษณ์ของคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นันทพร อติเรกโชติกุล. (2558). *การรับรู้และความต้องการข่าวสารประชาสัมพันธ์ : กรณีศึกษา อบต.มะเกลือใหม่ ต.มะเกลือใหม่ อ.สูงเนิน จ.นครราชสีมา*. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ศศ.ม. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ยุวรีย์ โนนบุศรี. (2552). *แนวทางการพัฒนาการประชาสัมพันธ์เพื่อนำผลงานวิจัยเผยแพร่สู่ประชาชน ของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ศศ.ม. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ศศิวิมล รักดี. (2555). *สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนางานประชาสัมพันธ์เทศบาลเมืองบางมูลนาก อำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร*. การศึกษาค้นคว้าอิสระ รป.ม. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อลิสสา มะแข็ง. (2557). *แนวทางการพัฒนางานประชาสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์*. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ศศ.ม. นราธิวาส : มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์.
- อารีย์ สุวรรณศิริ. (2556). *กลยุทธ์การพัฒนาการประชาสัมพันธ์เทศบาลตำบลพะตง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา*. การศึกษาค้นคว้าอิสระ รป.ม. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.